

Grŵp Rhanddeiliaid y Safle / Site Stakeholder Group

Safle Trawsfynydd
Adroddiad i Grŵp Rhanddeiliaid y Safle
Tom Williams, Cyfarwyddwr y Safle

Trawsfynydd Site
Report to Site Stakeholder Group
Tom Williams, Site Director

19/06/2025

NRS
Nuclear Restoration
Services

Canolbwyntio ar ddiogelwch - Safety focus

3239

Nifer y diwrnodau ers anaf colli amser hyd at 16eg Mehefin

Days since a lost time injury as of 16th June

Ein pobl / Our people

- Tua 190 o staff NRS a dros 100 o gontractwyr ar y safle
 - 8 prentis yn hyfforddi ar hyn o bryd; bydd 4 arall yn dechrau ym mis Awst
- Around 190 NRS staff and 100+ contractors on site.
 - 8 apprentices currently training; 4 more starting in August.

Cynllunio busnes yn Trawsfynydd / Business Planning at Trawsfynydd

Gyda chyllid o £761 miliwn wedi'i gadarnhau ar gyfer safleoedd NRS a Dounreay y flwyddyn nesaf, rydym wedi bod yn gweithio i benderfynu pa brosiectau fydd yn mynd yn eu blaen.

Mae timau wedi defnyddio dull seiliedig ar risg i ganolbwyntio ar y peryglon mwyaf a gwneud penderfyniadau allweddol. Bydd dros 80 o brosiectau datgomisiynu yn symud ymlaen, er y bydd ychydig yn cael eu arafu neu eu hoedi.

Trosolwg o'r prosiectau sydd wedi'u cynllunio ar gyfer Trawsfynydd 2025/26

- Lleihau Uchder yr Adweithyddion
- Datgamlau offer yn adeilad y pyllau
- Cwblhau'r Rhaglen Gwastraff Ymbelydrol Uwch
- Gofal Asedau – Adleoli'r SSCR

With next year's £761 million funding confirmed for NRS Sites and Dounreay, we've been working to decide which projects will go ahead.

Teams have used a risk-based approach to focus on the highest hazards and make key decisions. Over 80 decommissioning projects will move forward, though a few will be slowed or paused.

Overview of projects planned at Trawsfynydd for 2025/26

- Height Reduction of the Reactor buildings
- Ponds Deplant
- Completion of the High Activity Waste Programme
- Asset Care – Relocation of the SSCR

STEM

- Wedi croesawu dros 100 o fyfyrwyr i ymweld â'r safle i ddysgu am hanes niwclear a gyrfaedd yn y maes.
- Ymweliadau pellach wedi'u drefnu i orsaf bŵer Maentwrog.

- Welcomed over 100 students to site to learn about nuclear history and careers.
- Future visits planned to Maentwrog power station.

NRS
Nuclear Restoration
Services

Datblygiadau datgomisiynu / Decommissioning progress

Lleihau Uchder:

- Disgwylir dyfarnu'r contract yn Haf 2025, gyda'r gwaith yn dechrau ym Medi.

Height Reduction:

- Contract award expected Summer 2025, work starts September.

Datgomisiynu'r Pyllau:

- Gwastraff wedi'i dynnu, paratodau dymchwel ar y gweill

Ponds Deplanting:

- Waste removed, demolition prep underway.

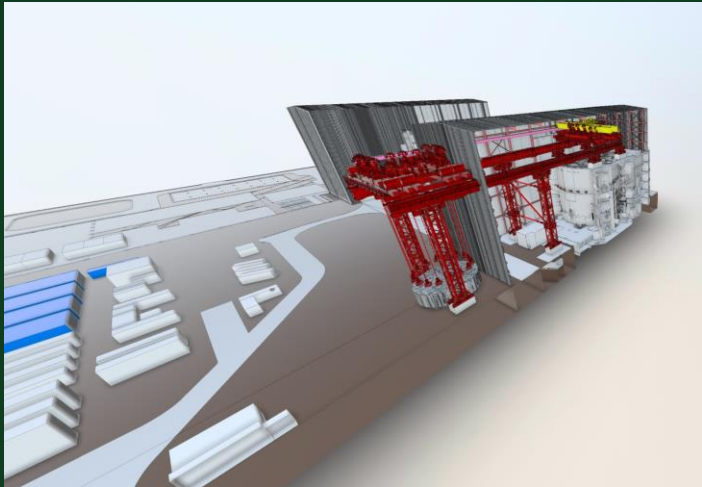
Asedau / Assets

- Ardal weithredol SSCR wedi'i gwblhau.
 - Prosiect atgyweirio pibell garthffosiaeth ar y gweill
 - Gosod offer carthffosiaeth newydd yn symud ymlaen yn ôl y cynllun
- SSCR operational area enclosure completed.
 - Effluent pipe repair project underway.
 - New sewage plant installation progressing as planned.

Datgymalu'r Adweithyddion / Reactor Dismantling

- Mae'r gwaith dylunio yn symud ymlaen gyda cherrig milltir allweddol wedi'u cyflawni.
- Cydweithio â chynghorwyr cenedlaethol a rheoleiddwyr yn parhau.
- Cynllunio manwl ar gyfer gweithgareddau dadosod yn cael ei ddatblygu.

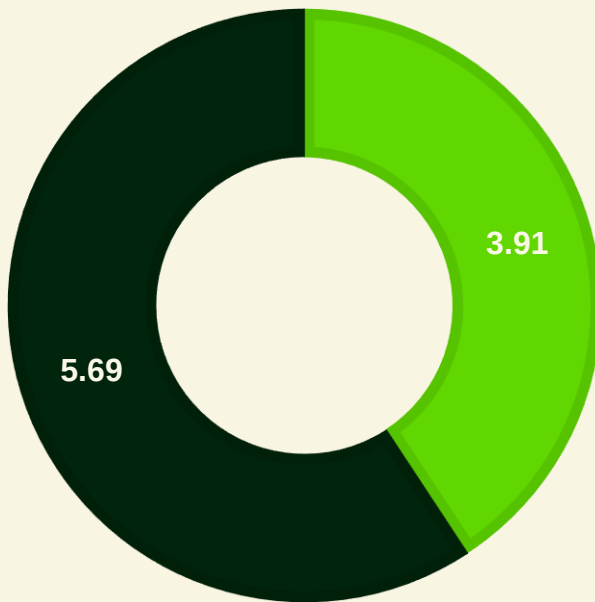
- Design work progressing with key milestones achieved.
- Collaborations with national experts and regulators ongoing.
- Detailed planning for dismantling activities in development.

Traciwr gwastraff ymbelydrol uwch / High active waste tracker

17/06/2025

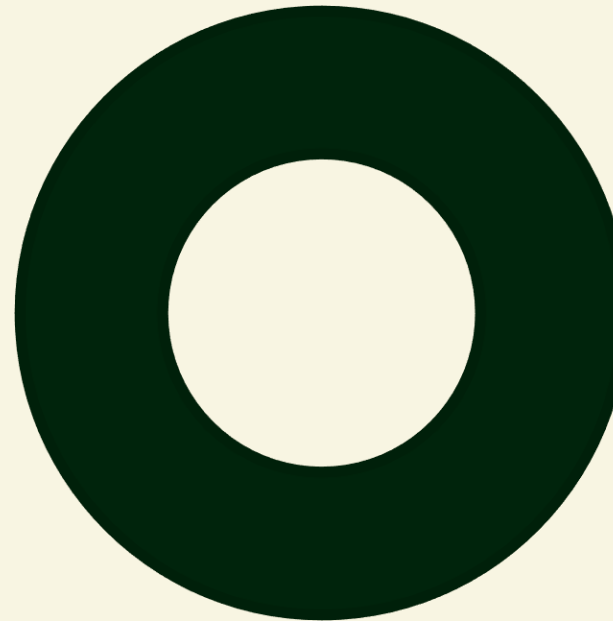
Retrieved ILW (tonnes)

Year to date – 3.91

Target – 9.6

Encapsulate ILW boxes
and transfer to ILW store

Completed - 0

Target- 6

Traciwr gwastraff ybelydrol isel / Low active waste tracker

17/06/2025

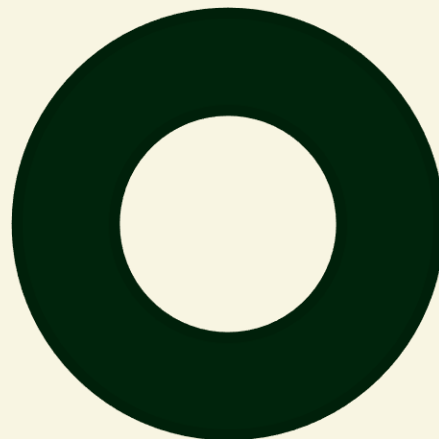
Direct disposal

Year to date - 0

Target - 1

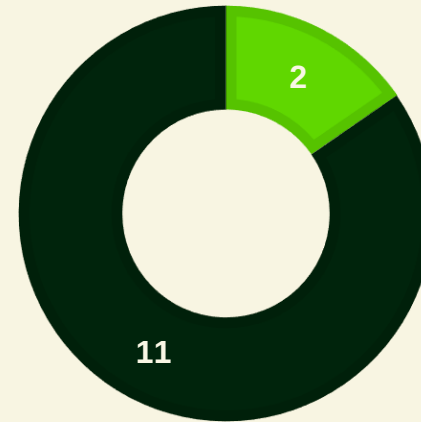
Metallic (tonnes)

Completed - 0

Target- 15.015

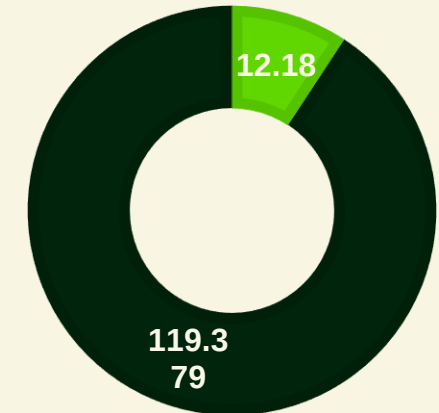
Consignments

Year to date - 12

Target - 13

Legacy Waste m3

Year to date – 10.37

Target – 131.56

Beth yw Gwastraff Ymbelydrol Isel (LLW)? / What is Low Level Radioactive Waste (LLW)?

Beth ydi o?

- Gwastraff Ymbelydrol Isel (LLW) yw gwastraff ymbelydrol sydd â lefelau isel o ymbelydredd.
- Nid oes angen amddiffyniad arno wrth ei drin na'i gludo.

What is it?

- Low Level Waste (LLW) is radioactive waste with low levels of radioactivity.
- It doesn't need shielding during handling or transport.

Beth mae'n ei gynnwys?

- Mae'n cynnwys eitemau fel dillad diogelu a ddefnyddiwyd, deunyddiau glanhau, offer, a hidlwyr o safleoedd niwclear.

What does it include?

- It includes items like used protective clothing, cleaning materials, tools, and filters from nuclear sites.

Sut mae'n cael ei drin?

- Caiff LLW ei gywasgu neu ei losgi, yna ei roi mewn cynwysyddion a'i anfon i gyfleusterau gwaredu arbenigol fel Storfa Gwastraff Ymbelydrol Isel y DU yng Nghumbria.

How is it processed?

- LLW is compacted or incinerated, then placed in containers and sent to special disposal facilities like the UK's Low Level Waste Repository in Cumbria.

Pam mae'n bwysig?

- Mae gwaredu LLW yn gywir yn sicrhau diogelwch i bobl a'r amgylchedd, ac yn helpu i reoli gwastraff o ysbytai, diwydiant, a phŵer niwclear.

Why is it important?

- Proper disposal of LLW ensures safety for people and the environment, and helps manage waste from hospitals, industry, and nuclear power.

Beth yw Gwastraff Ymbelydrol Canolraddol (ILW)? / What is Intermediate Level Radioactive Waste (ILW)?

Beth sy'n ei wneud yn 'ganolraddol'?

- Yn fwy ymbelydrol na Gwastraff Lefel Isel (LLW)
- Nid yw'n cynhesu – does dim angen oeri arbennig ond mae angen amddiffyniad tra'n ei drin neu gludo
- Esiampl o amddiffyniad yw defnydd concrete, dur neu plwm

What makes it 'intermediate'?

- More radioactive than Low Level Waste (LLW)
- Doesn't get hot – no special cooling needed but there is usually a need for shielding during processing and transport
- Example of shielding is concrete, steel or lead

Beth mae'n ei gynnwys?

- Rhannau metel o dy mewn l adweithyddion niwclear
- Resinau, llaid a deunyddiau halogedig fel FED
- Eitemau o ddadgomisiynu hen weithfeydd niwclear

What does it include?

- Metal parts from inside nuclear reactors
- Resins, sludges and contaminated materials like FED
- Items from decommissioning old nuclear plants

Sut mae'n cael ei drin?

- Wedi'i galedu mewn concrit neu resin
- Wedi'i storio mewn cynwysyddion â gorchudd amddiffynnol
- Wedi'i gadw mewn cyfleusterau diogel

How is it processed?

- Solidified in concrete or resin
- Stored in shielded containers
- Kept in secure facilities

Pam mae'n bwysig?

- Yn aros yn ymbelydrol am flynyddoedd
- Angen rheoli a storio gofalus

Why is it important?

- Stays radioactive for many years
- Needs careful management and storage

Beth yw Gwastraff Ymbelydrol Uwch (HAW)? / What is Higher Activity Waste (HAW)?

Beth ydi o?

- Mae'n cynnwys Gwastraff Ymbelydrol Canolraddol (ILW) a rhywfaint o Wastraff Ymbelydrol Uchel (HLW)
- Mae'r term yn cael ei ddefnyddio i grynhoi y gwastraff ymbelydrol mwyaf ymbelydrol ar safleoedd NRS, yn cynnwys Trawsfynydd

What is it?

- HAW includes Intermediate Level Radioactive Waste (ILW) and some High-Level Radioactive Waste (HLW)
- The term is used to summarise the most radioactive waste remaining on NRS sites, including Trawsfynydd

Beth mae'n ei gynnwys?

- Mae'n cynnwys gwastraff o ailddefnyddio tanwydd niwclear, cydrannau adweithyddion, a deunyddiau o ddadgomisiynu safleoedd niwclear

What does it include?

- It includes waste from nuclear fuel reprocessing, reactor components, and materials from decommissioning nuclear sites.

Sut mae'n cael ei drin?

- Caiff HAW ei storio mewn cynwysyddion â gorchudd amddiffynnol, yn aml mewn storfeydd peirianyddol.
- Mae angen storfa ddiogel a hirdymor arno, ac efallai y caiff ei osod yn y pen draw mewn Cyfleuster Gwaredu Daearegol (GDF)

How is it handled?

- HAW is stored in shielded containers, often in engineered stores.
- It requires secure, long-term storage and may eventually be placed in a Geological Disposal Facility (GDF).

Pam mae'n bwysig?

- Gall HAW aros yn ymbelydrol am filoedd o flynyddoedd.
- Mae trin a gwaredu'n ddiogel yn hollbwysig i ddiogelu pobl a'r amgylchedd

Why is it important?

- HAW can remain radioactive for thousands of years.
- Safe handling and disposal are crucial to protect people and the environment.

Beth yw Gwastraff Etifeddiaeth? / What is Legacy Waste?

Beth ydi o?

- Mae gwastraff etifeddiaeth yn wastraff ymbelydrol a grëwyd yn y gorffennol, yn aml cyn bod rheoliadau a safonau modern ar waith

What is it?

- Legacy waste is radioactive waste created in the past, often before modern regulations and standards were in place.

Beth mae'n ei gynnwys?

- Mae gwastraff etifeddiaeth yn cynnwys hen gynyddion, offer wedi'u halogi, a deunyddiau o ymchwil a gweithrediadau niwclear cynnar.

What does it include?

- Old containers, contaminated equipment, and materials from early nuclear research and operations.

Sut mae'n cael ei drin?

- Caiff ei adnabod, ei ailbecynnu os oes angen, ac yna ei storio'n ddiogel mewn cyfleusterau modern nes y gellir ei waredu'n briodo.

How is it handled?

- It is identified, repackaged if necessary, and stored safely in modern facilities until it can be disposed of properly.

Pam mae'n bwysig?

- Mae mesur y nifer o wastraff etifeddiaeth rydym wedi ei brosesu yn dangos rydym yn delio hefo y gwastraff annodd mewn natur sydd yn gwella rheolaeth a lleihau y bygythiad o unrhyw nam l'r amgylchedd ar ein safleodd

Why is it important?

- Measuring the amount of legacy waste we process shows we are dealing with waste that is difficult to process, improves our control and reduces the risk of any environmental harm on our sites

Gorsaf bŵer Maentwrog / Maentwrog power station

- Bellach yn cael ei reoli gan dîm Trawsfynydd
- Gwaith cynnal a chadw mawr ar y gweill; atal safle llawn wedi dechrau ar 5 Mehefin
- Now managed by Trawsfynydd team.
- Major maintenance underway; full site outage began June 5.

Diweddariad cymdeithasol-economaidd / NRS Socio-economic update

- £65,000 i Ganolfan Prysor ar gyfer adnewyddu ac uwchraddio'n wyrdd
 - Cefnogaeth barhaus i sefydliadau lleol
 - Rhaglen adfer Cyngor Gwynedd wedi cefnogi 58 o fusnesau a dros 100 o unigolion
- £65,000 to Canolfan Prysor for renovations and green upgrades.
 - Continued support for local organisations
 - Gwynedd Council's recovery programme supported 58 businesses and 100+ individuals.

Few local businesses benefitted from support:

Tŷ Afon

Phytopet

Caffi Largo

Chilli Penguin

Tom James Construction

Gogs y Gogs

Cynllun Cymunedol Criccieth 2025 - 2030
Cyngor Tref Criccieth

"Bydd Criccieth yn le braf a chroeswgar i bobl o bob oed fyw oherwydd y bydden nhw'n teimlo'n ddiogel, a bydd ganddynt gyfleoedd i fod yn iach yn gorfforol ac yn feddyliol ac i gymdeithasu a gweithio mewn amgylchedd o ansawdd. Bydd hefyd yn le sy'n croesawu ymwelwyr ac yn cyd-fyw gyda hwy'n rhwydd."

Cyhoeddwyd: Mawrth 2025

Draft

CRICCIETH
Town Council

NRS
Nuclear Restoration Services

Arianwyd y gwaith o greu'r Cynllun drwy NRS (Magnox gynt)

Unrhyw gwestinyau?
Any questions?

